ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การบริหารจัดการวัดต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน :

ศึกษากรณี วัดห้วยเกี๋ยง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางเสมอจิต ชูหอยทอง

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร. ชูชีพ พุทธประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ คร.อรรณพ พงษ์วาท อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การกันคว้าแบบอิสระเรื่อง การบริหารจัดการวัดต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน : ศึกษากรณีวัดห้วยเกี๋ยง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษา การบริหารจัดการวัดต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน วัดห้วยเกี๋ยง ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ในการบริหารจัดการวัด ต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน (3) เพื่อค้นหาข้อสรุปในเชิงการบริหารจัดการบางประการ ของวัดต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน โดยได้รับความอนุเกราะห์จากพระครูสุธรรมานุสิฐ วณฺณเมธิ เจ้าอาวาสวัดห้วยเกี๋ยงและเจ้าคณะตำบลหนองหาร ผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการ วัดต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน พระสงฆ์ลูกวัดและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องอีกหลายท่าน ในด้านข้อมูลและคำอธิบายต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ข้อค้นพบหลัก ๆ ของการศึกษาครั้งนี้คือ พระครูสุธรรมานุสิฐ วณฺณเมธิ เป็นพระสงฆ์ รูปหนึ่งที่ไม่เคยเรียนทางด้านการบริหารจัดการแต่ประการใด แต่การทำงานของท่าน กล่าวได้ว่า ประกอบด้วย กิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ อันได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำและสั่งการ (Leading and Directing) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งเป็น องค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการ การดำเนินงานของท่าน ไม่เน้นรูปแบบที่เป็น ทางการ ใช้ชุมชนเป็นฐาน เน้นปัญหาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนเน้นการมีส่วนร่วม ของชุมชน บ้าน วัด โรงเรียนและส่วนราชการ หรือ "บวร" เป็นหลัก เมื่อเกิดปัญหาในการบริหารงาน ท่านจะใช้วิธีการสื่อสารในการแก้ไขปัญหาและสร้างความเข้าใจ เพื่อป้องกันปัญหาในอนาคต มีปัจจัยสำคัญบางประการที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของวัดห้วยเกี๋ยงให้ประสบผลสำเร็จ เป็นที่

ขอมรับของผู้คนทั้งในและนอกชุมชน เช่น ท่านพระครูฯ มีใจรัก และความมุ่งมั่น ทุ่มเทที่จะพัฒนา วัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชนอย่างแท้จริง ท่านได้เตรียมความพร้อมของวัดในด้านต่าง ๆ ให้ดีก่อนที่จะพัฒนาผู้อื่น เน้นความโปร่งใสทางด้านการเงิน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สนใจ ปัญหาของชุมชน จัดแหล่งและกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ขึ้นในวัด เพื่อให้เด็กเขาวชนและคนในชุมชน สามารถเข้ามาเรียนรู้ตามอัธยาศัย มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำ คิดนอกกรอบ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ต่าง ๆ ของวัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้าใจและสรัทธาในกิจกรรมที่วัดทำ โดยสรุป ท่านได้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับคนในชุมชนมากที่สุด บวกกับบุคลิกภาพส่วนตัวที่เป็นที่ เการพ ขอมรับนับถือของชาวบ้านและอัธยาศัยที่ดีเยี่ยม ทำให้พระสงฆ์นักบริหารท่านนี้สามารถ บริหารจัดการ "องค์กร" ที่ท่านดูแลรับผิดชอบได้อย่างดีเยี่ยม ไม่แพ้นักบริหารฆราวาสมืออาชีพ คนอื่น ๆ

ภารกิจต่าง ๆ ที่วัดห้วยเกี๋ยงทำ ถือเป็นการเปิดพื้นที่ทางสังคมให้กับเด็ก เยาวชนและคน ในชุมชนทุกช่วงวัยได้มีโอกาสเรียนรู้ ปฏิบัติและสร้างสรรค์กิจกรรมตามความถนัด บนพื้นฐาน ความต้องการของชุมชน จนได้รับการคัดเลือกให้เป็น "วัดต้นแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน" อันหมายถึง การเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาสุขภาวะทางจิตใจ เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ตามวิถีชีวิตของคนในชุมชน พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรักและ ภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง วัดห้วยเกี๋ยง จึงเป็นส่วนประกอบและแม้กระทั่งรากฐานที่สำคัญ ในการพัฒนาชุมชน เชื่อมโยงการบริหารจัดการวัดกับบ้านและชุมชน โรงเรียนและส่วนราชการ อื่น ๆ หรือที่เรียกว่า "บวร" อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และเกิดภาพลักษณ์ ที่ดีต่อวงการพระพุทธศาสนาสืบไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Administering the Model Temple Serving as a Learning

Center in the Community : A Case of Huay Giang

Temple, San Sai District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Samerjit Choohoithong

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert

Advisor

Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat

Co-advisor

ABSTRACT

This independent study was aimed at examining the administration of Huay Giang Temple-cum-a learning center in the community, its problems and some learned lessons.

Key informants in this study comprised the abbot of the Temple, Prakhru Suthamanusith Wannamethi, his monks and others.

Despite his nonadministrative training background, the abbot has proved himself to be a very competent and effective leader. His Temple was named by the authorities the model Temple for its being an exemplary community learning center. His administrative and leadership styles embraced all key and required administrative process components, namely, planning, organizing, leading and directing, and controlling. They were natural and informal, community-based and highly participative. Whenever problems arose, he relied on informal communication methods in creating common understanding and solving problems. His demonstrated dedication to develop his Temple into a truly community-based learning center has obviously earned recognition from both people and the community. He made it known that before the Temple could effectively serve to develop the villagers, it had to first be made ready for the task. In brief, he was second to no other professionally trained administrators and leaders.

What happened at the Temple amounted to the offering of social space for children and youth as well as adults in the community to learn and come up with activities of their own choice making the Temple a truly valuable component of the community and even a solid foundation for its further development involving all key stakeholders.

ลิบสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

This study was conducted to (1) study the administration of the model temple serving as a learning center in the community, Huay Giang temple, San Sai district, Chiang Mai province; (2) investigate problems and obstacles in the model temple's administration and (3) draw some conclusions from the temple's administration. A wealth of information and explanations were greatly assisted by Venerable Phra Kru Sudhammanusit who is the abbot of Huay Giang temple and in his capacity as ecclesiastical chief of Nong Harn sub-district and responsible for the

administration of the model temple.

The study demonstrated that Venerable Phra Kru Suddhammanusit is a Buddhist monk who has never taken any course in administration. On the contrary, he has performed administrative tasks at Huay Kiang temple so efficiently and effectively that his temple was accredited as the model temple serving as a learning center in the community. His strategy of administration was based on the principle of cooperation or known as "Bor Vorn". Under this principle, a great deal of work was done in landscaping the temple and providing comprehensive services to the community in order to invite people to perform their activities at the temple more often, not only during the Buddhist Holy Day. Furthermore, he also placed utmost importance on communication in the community.

Factors leading to administrative achievements of the model temple serving as a learning center in the community rested on the fact that the abbot has to be endowed with "loving interest", dedication and determination in developing the temple to be a true learning center in the community. More importantly, the temple has to be properly prepared and well developed from

the outset and its financial management has to be transparent. The temple is obliged to establish good relations with the community, care for the community problem, provide learning resources to educate children, young people and the community at their pleasure. Moreover, the temple has to make its activities known constantly so as to create understanding and boost faith among the community.

The activities undertaken by Huay Giang temple are considered a social gateway for young people and people at all age range in the community to learn, practise and create activities in accordance with their aptitude and social needs. The model temple serving as a learning center is thus a center for developing mental well-being, sharing learning experiences according to people's way of life in the community, cultivating children and young people with morality, ethic, love and proud-ness in ones' own community. The temple is ,therefore, an important foundation for developing the community in connection with the cooperative principle of "Bor Vorn" among homes, community, temple, school and government body. This principle will be of benefit to the country and cultivate positive images for the Buddhist circles for generations to come.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved